

Dokument ze zasedání

A8-0046/2018

27.2.2018

ZPRÁVA

o zaostávajících regionech v Evropské unii
(2017/2208(INI))

Výbor pro regionální rozvoj

Zpravodajka: Michela Giuffrida

OBSAH

	Strana
NÁVRH USNESENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU.....	3
VYSVĚTLUJÍCÍ PROHLÁŠENÍ.....	12
STANOVISKO VÝBORU PRO ZEMĚDĚLSTVÍ A ROZVOJ VENKOVA	14
STANOVISKO VÝBORU PRO RYBOLOV	21
INFORMACE O PŘIJETÍ V PŘÍSLUŠNÉM VÝBORU	29
JMENOVITÉ KONEČNÉ HLASOVÁNÍ V PŘÍSLUŠNÉM VÝBORU	30

NÁVRH USNESENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU

o zaostávajících regionech v Evropské unii (2017/2208(INI))

Evropský parlament,

- s ohledem na články 174, 175 a 176 Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU),
- s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1303/2013 ze dne 17. prosince 2013 o společných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti, Evropském zemědělském fondu pro rozvoj venkova a Evropském námořním a rybářském fondu, o obecných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti a Evropském námořním a rybářském fondu a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1083/2006¹,
- s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1299/2013 ze dne 17. prosince 2013 o zvláštních ustanoveních týkajících se podpory z Evropského fondu pro regionální rozvoj pro cíl Evropská územní spolupráce²,
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 14. prosince 2015 s názvem „Investovat do zaměstnanosti a růstu a maximalizovat příspěvek evropských strukturálních a investičních fondů“ (COM(2015)0639),
- s ohledem na své usnesení ze dne 8. října 2013 o dopadu rozpočtových omezení na regionální a místní orgány, pokud jde o výdaje ze strukturálních fondů EU v členských státech³,
- s ohledem na své usnesení ze dne 6. července 2016 o přípravě povolební revize VFR na období 2014–2020: náměty Parlamentu předcházející návrhu Komise⁴,
- s ohledem na své usnesení ze dne 16. února 2017 o investování do zaměstnanosti a růstu a maximalizování příspěvku evropských strukturálních a investičních fondů: hodnocení zprávy podle čl. 16 odst. 3 nařízení o společných ustanoveních⁵,
- s ohledem na své usnesení ze dne 13. června 2017 o větším zapojování partnerů a zviditelňování výsledků evropských strukturálních a investičních fondů⁶,
- s ohledem na své usnesení ze dne 13. června 2017 o stavebních kamenech politiky soudržnosti EU po roce 2020⁷,
- s ohledem na své usnesení ze dne 24. října 2017 o diskusním dokumentu o budoucnosti

¹ Úř. věst. L 347, 20.12.2013, s. 320.

² Úř. věst. L 347, 20.12.2013, s. 259.

³ Úř. věst. C 181, 19.5.2016, s. 29.

⁴ Přijaté texty, P8_TA(2016)0309.

⁵ Přijaté texty, P8_TA(2017)0053.

⁶ Přijaté texty, P8_TA(2017)0245.

⁷ Přijaté texty, P8_TA(2017)0254.

financí EU¹,

- s ohledem na pracovní dokument útvarů Komise ze dne 10. dubna 2017 s názvem „Konkurenceschopnost v regionech s nízkými příjmy a nízkým růstem: zpráva o zaostávajících regionech“ (SWD(2017)0132),
 - s ohledem na předběžné podmínky pro strategie pro inteligentní specializaci,
 - s ohledem na sedmou zprávu o hospodářské, sociální a územní soudržnosti, kterou zveřejnila Komise dne 9. října 2017,
 - s ohledem na článek 52 jednacího řádu,
 - s ohledem na zprávu Výboru pro regionální rozvoj a na stanoviska Výboru pro zemědělství a rozvoj venkova a Výboru pro rybolov (A8-0046/2018),
- A. vzhledem k tomu, že dlouhotrvající hospodářská a finanční krize v EU měla negativní dopad na hospodářský růst na regionální úrovni, ačkoli politika soudržnosti přispěla přibližně jednou třetinou rozpočtu EU na růst a zaměstnanost a na zmenšení rozdílů mezi regiony EU; vyzývá Komisi, aby se v této souvislosti a v rámci evropského semestru zabývala spolufinancováním na regionální a vnitrostátní úrovni v rámci evropských strukturálních a investičních fondů (ESI fondů) a jeho dopadem na vnitrostátní schodky;
- B. vzhledem k tomu, že politika soudržnosti – prováděná prostřednictvím Evropského fondu pro regionální rozvoj (EFRR), Evropského sociálního fondu (ESF) a Fondu soudržnosti (FS) – představuje hlavní politiku EU v oblasti investic, růstu a rozvoje, která je sladěna s cíli strategie Evropa 2020 pro inteligentní a udržitelný růst podporující začlenění a usiluje o zmenšování hospodářských, sociálních a územních rozdílů mezi regiony, podporu sblížování a v konečném důsledku i o zlepšování kvality života evropských občanů;
- C. vzhledem k tomu, že hlavními cíli EFRR, ESF a FS na období 2014–2020 jsou investice ve prospěch růstu a zaměstnanosti, jejichž úkolem je posílit trh práce, regionální ekonomiky a regionální spolupráci v Evropě, zlepšit přeshraniční, nadnárodní a meziregionální spolupráci uvnitř Unie a v konečném důsledku snížit nerovnost rozvoje mezi jednotlivými evropskými regiony;
- D. vzhledem k tomu, že podle zprávy Komise o zaostávajících regionech existuje 47 zaostávajících regionů v osmi členských státech; vzhledem k tomu, že tato zpráva může vést k lepšímu porozumění složitosti výzev, jimž zaostávající regiony čelí, a měla by proto být k dispozici veřejnosti ve všech úředních jazycích EU;
- E. vzhledem k tomu, že ve všech zaostávajících regionech hraje důležitou úlohu politika soudržnosti, která se ve většině z nich velmi výrazně podílí na veřejných investicích;
- F. vzhledem k tomu, že v zaostávajících regionech jsou produktivita, zaměstnanost a

¹ Přijaté texty, P8_TA(2017)0401.

školní docházka nižší než v jiných regionech téhož členského státu;

- G. vzhledem k tomu, že ve zprávě Komise se rozlišují dva typy zaostávajících regionů: „regiony s nízkým růstem“ – méně rozvinuté regiony a přechodové regiony, jež se mezi roky 2000 a 2013 nepřiblížily k průměru EU v členských státech, které měly v roce 2013 HDP na obyvatele podle standardu kupní síly (PPS) nižší, než byl průměr EU, což znamená téměř všechny méně rozvinuté regiony a přechodové regiony v Řecku, Španělsku, Itálii a Portugalsku, a „regiony s nízkými příjmy“ – všechny regiony s HDP na obyvatele podle standardu kupní síly nižším než 50 % průměru EU v roce 2013, které zahrnují několik méně rozvinutých regionů v Bulharsku, Maďarsku, Polsku a Rumunsku;
- H. vzhledem k tomu, že regiony s nízkým růstem trpí hospodářskou stagnací zejména kvůli poklesu veřejných a soukromých investic, na rozdíl od regionů s nízkými příjmy, které si obecně uchovávají svůj rozvojový potenciál;
- I. vzhledem k tomu, že zaostávající regiony trpí více než jiné regiony nedostatkem veřejných a soukromých investic, což je mimo jiné způsobeno i povinnostmi v oblasti snižování veřejného dluhu, které ukládá pakt o stabilitě;
- J. vzhledem k tomu, že pro zaostávající regiony jsou často typické chybějící strukturální reformy, což snižuje dopad již tak omezených veřejných investic;
- K. vzhledem k tomu, že zaostávající regiony trpí závažnými znevýhodněními v oblasti veřejné dopravy a hospodářské a energetické infrastruktury a potřebují efektivnější a účinnější investice;
- L. vzhledem k tomu, že podle názoru Komise je nutný užší vztah mezi politikou soudržnosti a doporučeními pro jednotlivé země v rámci evropského semestru;
- M. vzhledem k tomu, že zaostávající regiony, a zejména regiony s nízkými příjmy čelí často odchodu mladých lidí a kvalifikované pracovní síly, tj. skupin obyvatelstva, které jsou nepostradatelnými zdroji hospodářského a sociálního znovuoživení daných oblastí, což snižuje jejich přitažlivost z hlediska zaměstnanosti a investic;
- N. vzhledem k tomu, že definici regionů s nízkými příjmy a s nízkým růstem je třeba zdokonalit;
- O. vzhledem k tomu, že je důležité zvyšovat povědomí konečných uživatelů o regionálních a místních programech financovaných z prostředků EU a o dosažených výsledcích, a to bez ohledu na úroveň financování v konkrétním regionu;
- P. vzhledem k tomu, že v zaostávajících regionech je nutná řádná a efektivní veřejná správa, neboť výrazně přispívá ke vzniku podmínek potřebných pro hospodářský růst; vzhledem k tomu, že ke zlepšení efektivity a řádné správy věcí veřejných v zaostávajících regionech by přispělo omezení nadbytečných pravidel a kontrol, zkrácení a zjednodušení postupů a lepší využívání nástrojů IKT;
- Q. vzhledem k tomu, že podle sedmé zprávy o hospodářské, sociální a územní soudržnosti zauímají zaostávající regiony poslední místa v Evropském indexu kvality veřejné

správy, což znamená omezený dopad veřejných investic;

- R. vzhledem k tomu, že spolehlivé, aktuální a rozčleněné údaje a statistiky jsou důležité pro řádně informovaná, transparentnější, neustranná a spravedlivější politická rozhodnutí;
 - S. vzhledem k tomu, že by v zaostávajících regionech měly být odstraněny překážky bránící růstu a zmírněny nedostatky v infrastruktuře;
 - T. vzhledem k tomu, že MSP v zaostávajících regionech jsou financovány s daleko vyššími úrokovými sazbami a čelí větším obtížím při získávání úvěrů z bankovního sektoru pro spolufinancování projektů podporovaných z ESI fondů;
 - U. vzhledem k tomu, že ve čtyřech z pěti zaostávajících regionů žije nejméně 25 % obyvatel ve velkých městech nebo v jejich zónách dojíždění známých jako „funkční městské oblasti“ (FUA) a v jednom z pěti zaostávajících regionů žije ve funkční městské oblasti více než 50 % obyvatel;
 - V. vzhledem k tomu, že ve většině pobřežních a venkovských oblastí v zaostávajících regionech určují identitu a způsob života tradiční činnosti, jako je např. drobný tradiční rybolov nebo zemědělství, jež mají rovněž hospodářský, územní, sociální a kulturní význam; vzhledem k tomu, že jsou nutné rozvojové strategie pro posilování kapacity udržet si a přilákat nadané pracovníky, přijímat nové technologie a stimulovat nové investice;
1. vítá skutečnost, že Komise představila pracovní dokument svých útvarů o konkurenceschopnosti v regionech s nízkými příjmy a nízkým růstem: zprávu o zaostávajících regionech; konstatuje, že tato zpráva navrhuje řadu pozitivních řešení na podporu hospodářského růstu, udržitelného rozvoje a tvorby pracovních míst v těchto regionech; dále zdůrazňuje, že analýza konkurenceschopnosti těchto regionů je důležitým příspěvkem k budoucí diskusi o politice soudržnosti;
 2. vítá provádění pilotních iniciativ pro zaostávající regiony ve dvou regionech v Rumunsku a ve dvou regionech v Polsku (zde s podporou Světové banky), zejména definici strategických priorit a konkrétních, rychle proveditelných opatření; se zájmem očekává zveřejnění výsledků těchto iniciativ;
 3. zdůrazňuje, že politika soudržnosti hraje klíčovou úlohu, neboť zaručuje a podporuje veřejné a soukromé investice ve všech regionech EU, a to jak přímo, tak příspěvkem ke vzniku příznivého investičního prostředí; domnívá se, že by EU jako celek měla za účelem podpory svého všeobecného harmonického rozvoje provádět opatření, která posilují její hospodářskou, sociální a územní soudržnost a snižují rozdíly mezi úrovní rozvoje jednotlivých regionů i zaostalost zaostávajících regionů;
 4. vyzývá Komisi, aby definovala zaostávající regiony na úrovni NUTS III na základě obecných hospodářských a sociálních podmínek a aby lépe cílila financování v těchto oblastech v souladu s programovými cykly ESI fondů;
 5. vyzývá Komisi a členské státy, aby vytvořily strategie, programy a opatření uzpůsobené pro jednotlivé zaostávající regiony s přihlédnutím k trendům a subregionálním

rozdílům, neboť ve směřování regionů s nízkými příjmy a nízkým růstem i ve výzvách, kterým tyto regiony čelí, existují velké odlišnosti v závislosti na jejich zvláštních charakteristikách, přičemž je nutné využít strategie inteligentní specializace za účelem urychlení jejich sblížení a zajištění nejlepších řešení pro vytváření pracovních míst, hospodářský růst a udržitelný rozvoj; domnívá se, že by tyto strategie, programy nebo opatření měly být koordinovány s městskou agendou, neboť zaostávající regiony nemají čistě venkovský charakter;

6. zdůrazňuje, že kromě malého rozvoje malých a středních podniků a nízkých investic do nich přetrvává i extrémně vysoká nezaměstnanost, zejména mezi mladými lidmi, která je v převážné většině zaostávajících regionů jedním z nejpálčivějších a nejzávažnějších problémů; zdůrazňuje zásadní úlohu sekundárního a vyššího vzdělávání, odborné a profesní přípravy na pracovišti a předávání znalostí v boji proti znepokojující míře nezaměstnanosti mladých lidí, jakož i vysokému počtu lidí z této věkové skupiny, kteří tyto regiony opouštějí; upozorňuje na význam vzdělávání a odborné přípravy i vyšších investic, pokud jde o potřeby a rozvoj MSP a rodinných podniků; je toho názoru, že zapojení mladých lidí vede ke zvýšené výkonnosti, neboť často přicházejí s inovačními řešeními;
7. upozorňuje, že přítomnost vzdělané a kvalifikované pracovní síly, která odpovídá potřebám regionální ekonomiky, má velký vliv na konkurenceschopnost, produktivitu a přitažlivost trhu práce, který pak může vzkvétat v prostředí růstu a otevřenosti veřejným i soukromým investicím; je toho názoru, že je třeba v této souvislosti přihlídnout k současné situaci zaostávajících regionů, zejména k negativní míře migrace a jejímu nepříznivému dopadu na zaměstnanost; vyzdvihuje úlohu, kterou v zaostávajících regionech hrají zemědělství a rybolov, neboť je – prostřednictvím podpory rodinných podniků a pracovních míst a usnadňováním sociálního začlenění – zásobují potravinami a jsou zárukou potravinového zabezpečení;
8. konstatuje, že pro zemědělce a rybáře, zvláště v zaostávajících regionech, se stala nezbytností diverzifikace, neboť je prostředkem k zajištění dodatečných zdrojů příjmu a k posílení ekonomicky a environmentálně udržitelné činnosti; konstatuje však, že tato diverzifikace nesmí v žádném případě nahradit tradičnější činnosti, jako je udržitelný rybolov; vybízí členské státy a regionální a místní orgány, aby podporovaly projekty v oblasti modré ekonomiky a podobné projekty s cílem pomoci lidem v zaostávajících regionech rozvíjet environmentálně udržitelné zdroje příjmu;
9. doufá, že provádění strategie EU 2020 v oblasti zaměstnanosti, vzdělávání a odborné přípravy, jakož i nadcházející dlouhodobé strategie EU a jejich cílů bude i nadále náležitě zohledňovat specifické potřeby zaostávajících regionů, a zejména přetrvávající rozdíly v oblasti infrastruktury a rozvoje lidského kapitálu, a zaměří se zvláště na míru předčasného ukončování školní docházky a negativní dopady tohoto jevu na zaměstnanost; vyzývá Komisi, aby se v této souvislosti zabývala dopadem možného navýšení míry spolufinancování v rámci ESF v příštím období financování;
10. domnívá se, že je v rámci programování a provádění ESI fondů pro povzbuzení hospodářského růstu, udržitelného rozvoje a vytváření pracovních míst nezbytné skutečné vyvážení mezi strukturálními zásahy, sociálními politikami a průmyslovými politikami, a že je proto třeba kombinovat granty a finanční nástroje a získat dodatečnou

finanční podporu, a pomoci tak odstranit přetrvávající nedostatky; v této souvislosti zdůrazňuje, že pokud to ekonomický výhled umožňuje, je třeba upřednostnit nízkorizikové finanční nástroje před těmi vysokorizikovými;

11. poukazuje na to, že politika soudržnosti může sloužit jako nástroj k nápravě rozdílů a nerovnováh v konkurenceschopnosti a makroekonomických asymetriích mezi regiony tím, že podpoří vytváření atraktivního a udržitelného prostředí pro podniky a občany; zdůrazňuje, že se zjistilo, že v regionech s nízkým růstem patří mezi hlavní problémy získávání úvěrů, vymáhání smluv a ochrana minoritních investorů, zatímco v regionech s nízkými příjmy jsou nejpálčivějšími otázkami řešení platební neschopnosti, dodávky elektřiny a vymahatelnost smluv;
12. poznamenává, že zaostávající regiony jsou pod značným migračním tlakem; je přesvědčen o tom, že ESI fondy mohou k řešení tohoto problému významně přispět pouze tehdy, bude-li zároveň účinně uplatňována zásada solidarity; domnívá se, že uprchlíci a migranti, kteří jsou pod mezinárodní ochranou, by měli získat odpovídající odbornou přípravu a vzdělání za účelem jejich integrace na trhu práce;
13. konstatuje, že mnohé z problémů zaostávajících regionů se podobají problémům, s nimiž se potýkají nejvzdálenější regiony; vítá proto strategii, kterou Komise navrhla ve svém sdělení nazvaném „Silnější a obnovené strategické partnerství s nejvzdálenějšími regiony EU“¹;
14. domnívá se, že v zájmu naplnění potenciálu zaostávajících regionů by v rámci politiky soudržnosti měla být zvažována kritéria demografického a sociálního rozvoje, jako například regionální index sociálního pokroku, a environmentální a jiné ukazatele společně s HDP, a že je třeba je začlenit do budoucích zpráv Komise o zaostávajících regionech;
15. upozorňuje na negativní dopady hospodářské a finanční krize zejména na regiony s nízkým růstem, které se projevily snížením rozpětí rozpočtových politik a následným provedením škrťů v oblasti veřejných investic; na druhou stranu zdůrazňuje význam snižování dluhu pro odstranění rozpočtového schodku a uzpůsobení veřejných investic požadavkům růstu;
16. domnívá se, že politika soudržnosti má pozitivní vliv na vytváření růstu a pracovních míst; zdůrazňuje, že společně dohodnutý postoj k paktu o stabilitě a růstu týkající se flexibility pro cyklické podmínky, strukturálních reforem a vládních investic určených k provádění hlavních strukturálních reforem a obdobných projektů by měl být uplatňován tak, aby se podařilo dosáhnout cílů strategie Evropa 2020; je si vědom toho, že je nezbytné vyjasnit koncepci a oblast působnosti strukturálních reforem v rámci politiky soudržnosti; poznamenává však, že strukturální reformy prováděné v členských státech a regionech v rámci podpůrných programů mohou v rámci politiky soudržnosti dosáhnout lepších výsledků v oblasti investic;
17. vyzývá k posílení kroků vedoucích k většímu sblížení mezi všemi regiony, včetně opatření k zajištění jejich odolnosti vůči náhlým otřesům;

¹ Sdělení Komise ze dne 24. října 2017 (COM(2017)0623).

18. konstatuje, že dostupnost úvěrů je v zaostávajících regionech obtížnější, zejména v regionech s nízkými příjmy, a to z důvodu vyšších úrokových sazeb a do jisté míry také neochoty úvěrového systému podstupovat riziko; zdůrazňuje, že je důležité usnadnit přístup k úvěrům, aby se podpořily malé a střední podniky, nové obchodní modely a růst v zaostávajících regionech;
19. zdůrazňuje, že fondy EU pro rozvoj venkova jsou důležité pro posílení odolnosti ekonomiky a územní soudržnosti těchto regionů, ale také pro posílení konkurenceschopnosti, investic a příležitostí ke spolupráci; uznává proto, že činnost místních akčních skupin je přínosná pro vypracování místních strategií; navrhuje, aby Komise prozkoumala možnost předložení návrhu, na jehož základě by byl širší podíl podpory vyčleněn na komunitně vedený místní rozvoj, což napomůže jak řešení problémů, tak budování kapacit; připomíná, že zaostávající regiony často dosahují na finanční podporu jen s obtížemi a narážejí na byrokratická a správní prodlení, která brání využívání fondů EU;
20. domnívá se, že v rámci stávajícího rámce makroekonomických podmínek určených evropským semestrem by se mohlo usilovat o pozitivní pobídky pro tyto regiony;
21. bere na vědomí význam, jaký má pro účinnou celkovou výkonnost ESI fondů řádná správa ekonomických záležitostí, přičemž konečným cílem je odstranit nedostatky a zabránit prodávám; přiklání se proto k názoru, že je třeba pečlivě analyzovat a následně přezkoumat samotnou podstatu propojení evropského semestru s politikou soudržnosti;
22. je přesvědčen, že solidarita, větší institucionální kapacita, dodržování zásady řádné správy věcí veřejných, lepší propojenost a digitalizace v těchto regionech má výrazný vliv na jejich hospodářský růst a na účelnější využívání stávajících zdrojů; upozorňuje proto na otázku podpory a zlepšování kvality správy a institucí v dotčených regionech; vyzývá Komisi a členské státy, aby šířily příklady osvědčených postupů týkajících se účinnější veřejné správy, neboť účinná správa je pro zaostávající regiony základním doporučením;
23. v této souvislosti zdůrazňuje význam zásady partnerství a víceúrovňové správy, které je třeba posilovat, aniž by byla dotčena zásada subsidiarity; domnívá se, že zapojení všech úrovní vlády a zainteresovaných subjektů do vytváření a provádění strategií a specifických programů a činností zaměřených na tyto regiony je zásadní pro vytvoření účinné evropské přidané hodnoty pro občany;
24. připomíná význam inovací, digitalizace a zlepšování místních služeb (zdravotnických, sociálních, poštovních) a infrastruktury pro vytváření pozitivního prostředí a budování pevného základu pro posílení růstu a zlepšení soudržnosti v zaostávajících regionech; domnívá se, že jedním ze základních předpokladů životaschopnosti venkovských a horských oblastí je poskytování vysokorychlostního internetového připojení; poukazuje na potenciál víceodvětvových projektů, jež podporují hospodářský, sociální a územní rozvoj využíváním součinnosti mezi evropskými fondy;
25. navrhuje, aby se s cílem přispět k společným cílům Unie vypracovávala v rámci evropského semestru víceletá doporučení pro jednotlivé země s monitorováním a přezkumem v polovině období a aby se tato doporučení vnímala jako pozitivní podněty k zahájení strukturálních reforem, a nikoli jako nástroje, které by mohly bránit v

přístupu k investicím v rámci politiky soudržnosti;

26. domnívá se, že opatření spojující účelnost ESI fondů s řádnou správou ekonomických záležitostí, jak je uvedeno v nařízení 1303/2013, by měla být pečlivě analyzována, a to i se zapojením všech zúčastněných stran; dále se domnívá, že základní princip ESI fondů by měl být s ohledem na další programové období přehodnocen, přičemž by mělo být zohledněno jeho provádění v letech 2014–2020; zastává názor, že Komise by měla zvážit úpravy týkající se propojení evropského semestru s politikou soudržnosti; v této souvislosti navrhuje systém pozitivních pobídek, jejichž rozpětí by bylo stanoveno v novém víceletém finančním rámci (VFR), který by mohl sloužit jako krytí, které by bylo možné použít v případě, kdy budou členské státy splňovat doporučení pro jednotlivé země a další požadavky v rámci evropského semestru;
27. domnívá se, že je obzvláště nezbytné podporovat výrobní a obchodní činnost místních podniků, která je pro zaostávající regiony charakteristická, včetně udržitelného cestovního ruchu, oběhového hospodářství, transformace místní energetiky a výrobků z místní produkce, a inovace zaměřené na malé a střední podniky; domnívá se, že synergie, které vznikají na základě účinné kombinace finančních prostředků od regionálních a celostátních orgánů a z nástrojů EU, přičemž jsou využívány integrované územní investice, by měly přispět k vytváření ekonomických příležitostí, zejména pro mladé lidi;
28. zdůrazňuje, že je důležité využít veškeré příležitosti, které EU nabízí pro udržitelný rozvoj a růst v těchto regionech; domnívá se, že členské státy by měly věnovat zvláštní pozornost zaostávajícím regionům při přípravě operačních a přeshraničních programů spolupráce; připomíná proto, že je důležité podporovat využívání finančních prostředků podléhajících přímému řízení a finančních prostředků z EFSI spolu s příležitostmi, jež nabízí politika soudržnosti, a vše vzájemně koordinovat;
29. zdůrazňuje význam spolehlivých, aktuálních, rozčleněných statistických údajů; žádá proto Komisi a Eurostat, aby poskytly co nejpodrobnější a geograficky rozčleněné statistické údaje, které bude možno použít při navrhování vhodných evropských politik soudržnosti, včetně politik zaměřených na zaostávající regiony; v této souvislosti vítá informace, které poskytla zpráva Komise;
30. vyzývá Komisi, aby zvážila přezkoumání stávajícího vztahu mezi politikou soudržnosti a správou makroekonomických záležitostí, a připomíná, že legitimita politiky soudržnosti se přímo zakládá na Smlouvách a že je jednou z nejviditelnějších evropských politik a nejdůležitějším projevem evropské solidarity a přidané hodnoty napříč všemi evropskými regiony; domnívá se, že vztah mezi politikou soudržnosti a postupy správy ekonomických záležitostí v rámci evropského semestru musí být vyvážený, reciproční a zaměřený na systém pozitivních pobídek; dále podporuje uznání územního rozměru, které by mohlo být přínosné pro evropský semestr; domnívá se, že je rovněž nezbytné zaujmout vyvážený přístup ke správě ekonomických záležitostí a hospodářským, sociálním a územním cílům politiky soudržnosti uvedeným ve Smlouvách, jakož i k udržitelnému růstu, zaměstnanosti a ochraně životního prostředí;
31. připomíná, že je nezbytné, aby všichni političtí aktéři uznávali úlohu, již sehrává politika soudržnosti jakožto hlavní nástroj evropské hospodářské politiky ve prospěch veřejných i soukromých investic, které zohledňují hospodářské, sociální a územní

zvláštnosti regionů;

32. vyzývá členské státy, aby v souladu s návrhem uvedeným ve zprávě Komise přijaly celostátní a regionální strategie a programy rozvoje zaměřené na podporu zaostávajících regionů a zlepšování jejich administrativních kapacit, správy a dalších klíčových faktorů růstu; v této souvislosti vyzývá Komisi, aby poskytla členským státům, regionům a obcím odbornou, profesionální a praktickou pomoc, tak aby byly používány osvědčené postupy a podpořila se digitalizace veřejných služeb;
33. požaduje, aby politika soudržnosti i nadále představovala pro Unii prioritu a aby tomu odpovídala výše přidělených finančních prostředků, která by měla být ambiciózní bez ohledu na tlaky, jež jsou na rozpočet EU vyvíjeny, a aby bylo dosaženo větší součinnosti s jinými fondy EU a aby byla získána doplňková finanční podpora z finančních nástrojů víceletého programového rámce pro období po roce 2020; zdůrazňuje, že by nemělo docházet k oslabování hodnot jako evropská solidarita, které jsou prosazovány v rámci politiky soudržnosti;
34. připomíná, že za navrhování a schvalování vhodného legislativního rámce pro budoucí politiku soudržnosti nese odpovědnost Parlament; zdůrazňuje, že je nezbytné zachovat základní úlohu a cíl politiky soudržnosti v souladu s článkem 174 SFEU, aby se nejen dosáhlo sblížení, ale také aby se zabránilo zaostávání jednotlivých území; poukazuje na to, že je třeba zefektivnit pravidla a zajistit optimální rovnováhu mezi zjednodušováním politiky a náležitými kontrolami, přičemž by se měla omezit nadměrná administrativní zátěž; zastává názor, že Komise a členské státy by měly prozkoumat možnost rozšíření působnosti ustanovení článku 7 nařízení (EU) č. 1301/2013 o EFRR tak, aby byla v zaostávajících regionech financována spojení měst s jejich přilehlými oblastmi;
35. vyzývá Komisi, aby lépe podporovala rozvoj inovačních systémů, jako jsou strategie pro inteligentní specializaci, a posílila interakci mezi podniky, univerzitami a výzkumnými centry v zaostávajících regionech; dále zdůrazňuje, že dobře propojená území jsou zásadní pro činnost výzkumných partnerství včetně iniciativ evropského inovačního partnerství, neboť inovativní postupy tak mohou dále posilovat udržitelný rozvoj zemědělství a přidružených podniků v zaostávajících regionech;
36. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Radě, Komisi, Výboru regionů, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a vládám a vnitrostátním a regionálním parlamentům členských států.

VYSVĚTLUJÍCÍ PROHLÁŠENÍ

Komisařka pro regionální politiky, Corina Crețu, spustila v červnu 2015 iniciativu, jejímž cílem bylo prověřit faktory, které omezují růst a investice v regionech s nízkými příjmy a s nízkým růstem (tzv. zaostávající regiony).

Cílem této zprávy je najít možná řešení za účelem podpory růstu a zvýšení příjmů v těchto regionech.

Jedná se o 47 regionů nacházejících se v 8 členských státech. Patří mezi ně:

- Regiony s nízkým růstem: regiony s HDP, který se blíží evropskému průměru, ale nevykazují žádný růst. To je případ regionů v Itálii, Španělsku, Řecku a Portugalsku.
- Regiony s nízkými příjmy: regiony s ještě stále velmi nízkým HDP, které však zaznamenaly velmi pozitivní růstový trend. V těchto regionech, kde výchozím bodem byla mnohem hlubší zaostalost, než v jiných regionech, funguje politika soudržnosti s vynikajícími výsledky (jedná se o regiony v Bulharsku, Maďarsku, Polsku a Rumunsku).

Souvislosti

Makroekonomický rámec má významný dopad na regionální růst. Makroekonomické nerovnosti způsobené krizí by mohly zmařit dvě desetiletí úsilí vyvíjeného prostřednictvím politiky soudržnosti především v regionech s nízkým růstem, v nichž znepokojující výše veřejného a soukromého dluhu znemožňuje rozvoj.

Zaostávající regiony mají nižší úroveň produktivity, školní docházky a zaměstnanosti. Strnulost trhu práce a málo dynamické podnikatelské prostředí má negativní dopad na hospodářství těchto regionů.

Nedostatečně rozvinuté regionální systémy inovací, nedostatek kvalifikovaných sil a nevalná kvalita institucí ohrožuje růstový potenciál těchto regionů.

V regionech s nízkými příjmy dochází k trvalému úbytku obyvatelstva především v důsledku odchodu zejména mladých lidí a kvalifikovaných pracovníků do regionů, které jsou z hlediska pracovních možností přitažlivější.

Veřejné a soukromé investice poklesly zejména v regionech s nízkým růstem.

Komise stanoví možná řešení, mimo jiné i zlepšení vztahů mezi podniky navzájem a mezi podniky a institucemi poskytujícími vyšší vzdělání, investice do infrastruktur a vzdělávání, lepší spojení mezi městy a příhraničními oblastmi, větší investice do veřejných institucí s cílem zlepšit účinnost a účelnost veřejné správy a posílit vazbu mezi evropským semestrem a politikou soudržnosti a nalézt oblasti vhodné pro investice.

Zpráva

Zpravodajka je toho názoru, že zpráva EK přináší podněty k zamyšlení a zdokonalení. Komise tvrdí, že strnulé trhy práce, na nichž převažují kolektivní smlouvy, jsou neefektivní.

Skutečným problémem, který je třeba vyřešit, je podle zpravodajky definice vztahu mezi politikou soudržnosti a evropskou hospodářskou politikou.

Zpráva rozvíjí toto téma ve třech hlavních oblastech:

Veřejný dluh a hospodářský růst

Komise potvrzuje, že veřejný dluh představuje překážku růstu, a tedy i dobrého fungování politiky soudržnosti, a ve své zprávě hovoří o přímém propojení politiky soudržnosti s veřejným dluhem a tvrdí, že veřejným dluhem je ve skutečnosti dotčena schopnost strukturálních fondů přinášet rozvoj a růst.

Povinnosti v oblasti návratnosti veřejného dluhu, které ukládá pakt o stabilitě, snižují podle zpravodajky možnost veřejných investic a zaostávající regiony, které jsou na těchto zdrojích do velké míry závislé, tím trpí více než jiné regiony. Zpravodajka zdůrazňuje, že rozpočtové závazky jsou větší brzdou pro investice v rámci politiky soudržnosti, než vnitrostátní veřejný dluh. Z tohoto důvodu je důležité, aby spolufinancování bylo osvobozeno od rozpočtových závazků ukládaných paktem o stabilitě, aby politika soudržnosti mohla přinášet rozvoj a vytvářet pracovní místa.

Vztah mezi politikou soudržnosti a makroekonomickou podmíněností

Podle zpravodajky je třeba upravit makroekonomickou podmíněnost, aby investice nebyly ohrožovány právě v oblastech s velkými strukturálními problémy. Případné podmíněnosti v případě politiky soudržnosti i jiných politik EU by se měly zaměřit na respektování základních hodnot a soužití, nikoli na dodržování makroekonomických parametrů.

Zpravodajka potvrzuje, že makroekonomická podmíněnost bude muset být i nadále zohledňována jako parametr pro aktivaci opatření v oblasti soudržnosti, avšak z pozitivního a konstruktivního úhlu pohledu s cílem motivovat a podněcovat reformy.

Politika soudržnosti a evropský semestr

Zpravodajka podotýká, že Komise má zájem o užší vztah mezi politikou soudržnosti a doporučeními pro jednotlivé země v rámci evropského semestru, ale neuvádí jak toho dosáhnout. Doporučení by neměla představovat závazek, ale podnět a podporu i pro regiony. Vzhledem k tomu, že zejména v případě regionů s nízkým růstem je nezbytné zahájit strukturální reformy, doporučení by měla být víceletá.

25.1.2018

STANOVISKO VÝBORU PRO ZEMĚDĚLSTVÍ A ROZVOJ VENKOVA

pro Výbor pro regionální rozvoj

k zaostávajícím regionům v EU
(2017/2208(INI))

Zpravodajka: Viorica Dăncilă

NÁVRHY

Výbor pro zemědělství a rozvoj venkova vyzývá Výbor pro regionální rozvoj jako věcně příslušný výbor, aby do svého návrhu usnesení začlenil tyto návrhy:

- A. vzhledem k tomu, že je třeba zajistit kontinuitu toho typu investic, které se v současné době provádějí v rámci druhého pilíře společné zemědělské politiky (SZP) a které jsou zásadním nástrojem financování pro podnícení hospodářského růstu, podporují konkurenceschopnost, inovace a zaměstnanost ve venkovských a horských oblastech zaostávajících regionů a zajišťují udržitelný rozvoj venkova; vzhledem k tomu, že druhý pilíř poskytuje také finanční pobídky pro investice ve venkovských oblastech s cílem řešit konkrétní územní potřeby; vzhledem k tomu, že tyto finanční pobídky pak přispívají k dosažení průřezových cílů ochrany životního prostředí, zmírnění změny klimatu a adaptace na tuto změnu; vzhledem k tomu, že první pilíř poskytuje pobídky a podporu zemědělských a zemědělsko-ekologických postupů, což oboje napomáhá ochraně životního prostředí a podporuje zapojení lidí, například mladých farmářů, do zemědělství;
- B. vzhledem k tomu, že zemědělství se v regionech s nízkými příjmy i v regionech s nízkým růstem podílí na zaměstnanosti podstatně vyšší měrou, než je průměr v EU-28; vzhledem k tomu, že v regionech s nízkými příjmy je tento podíl pětkrát vyšší a v regionech s nízkým růstem 2,6krát vyšší;
- C. vzhledem k tomu, že se zpráva o zaostávajících regionech do značné míry týká období 2000–2013 s aktualizací obsahující údaje do roku 2014 nebo 2015 a že nezohledňuje zemědělství;
- D. vzhledem k tomu, že pomalé určování politických priorit a pomalé investování, nedostatečná fyzická a digitální infrastruktura, nízká konektivita, chybějící elektronické

služby, často nedostatečná institucionální kapacita nebo neexistence místních veřejných služeb, nedostatek dovedností a stoupající úroveň zadlužení venkovských a zemědělských komunit představují hlavní překážky úspěšného rozvoje životaschopných a soběstačných zemědělských podniků a komunit, v důsledku čehož řada mladých lidí opouští venkovské oblasti a odchází jinam, což ještě více prohlubuje nedostatek kvalifikovaných pracovníků a ohrožuje budoucí vyhlídky regionu;

- E. vzhledem k tomu, že v některých nízkopříjmových regionech EU je problém zabírání a koncentrace půdy závažnou překážkou pomoci těmto regionům v jejich rozvoji a růstu;
 - F. vzhledem k tomu, že jedním z největších a nejsložitějších problémů v EU je zlepšení situace venkovských oblastí, které by se mohlo řešit s využitím inteligentního přístupu;
 - G. vzhledem k tomu, že otázkami rovnosti žen a mužů se častěji zabývají tzv. „měkké“ oblasti politiky spíše než tzv. „tvrdé“ oblasti, například regionální politika, která dostává vyšší finanční podporu;
1. domnívá se, že zemědělství, zemědělsko-potravinářské odvětví a venkovské podnikání je součástí řešení na podporu udržitelného růstu a revitalizace venkovských oblastí, na podporu rodinných podniků a tvorby nových pracovních míst způsobem, který usnadňuje široké a nediskriminační sociální začleňování, a že jsou vynikajícími nástroji boje proti chudobě a nerovnostem a nástroji zvýšení úrovně příjmů v zaostávajících regionech, přičemž zároveň napomáhají udržitelnému zachování krajiny, prosazování ekosystémových služeb a boji proti vyliďňování venkova a snižování dostupnosti veřejných služeb; zdůrazňuje strategickou úlohu, již zemědělství hraje v zaostávajících regionech vzhledem k tomu, že zajišťuje dodávky potravin a zaručuje potravinové zabezpečení těchto regionů;
 2. domnívá se, že by se měla zvláštní pozornost věnovat jevu vyliďňování venkova v důsledku odchodu mladých lidí, kteří představují nezbytný zdroj hospodářské a sociální obnovy daných lokalit;
 3. konstatuje, že zemědělské oblasti nejsou pouze oblasti, v nichž pracují zemědělci a kde se pěstují potraviny, ale že jsou také domovem miliónů Evropanů, kteří žijí ve společenstvích se stále menšími možnostmi;
 4. vyzývá členské státy a Komisi, aby investovaly do vzdělání s cílem přilákat do zemědělských zaostávajících regionů vysoce kvalitní lidské zdroje a udržet je tam;
 5. zdůrazňuje, že fondy pro rozvoj venkova jsou důležité pro posílení odolnosti ekonomiky a územní soudržnosti těchto regionů a také pro konkurenceschopnost, a to prostřednictvím konkrétních projektů založených na přístupech zdola nahoru, investic, příležitostí ke spolupráci a prostřednictvím rozvoje infrastruktury; uznává proto, že činnost místních akčních skupin je přínosná pro vypracování místních strategií, podporu vytváření sítí zúčastněných stran a vyhodnocování a schvalování jednotlivých projektů LEADER, a vyzývá tudíž k tomu, aby byl širší podíl podpory vyčleněn na komunitně vedený místní rozvoj, což napomůže jak řešení problémů, tak budování kapacit; zdůrazňuje význam předávání znalostí a zajištění snazšího přístupu k zemědělským inovacím pro zaostávající regiony; poukazuje na to, že zapojení mladých lidí do

zemědělských činností vede ke zvýšené výkonnosti vzhledem k tomu, že přispívají k zavádění inovačních řešení a nejmodernějších technologií do zemědělství;

6. zdůrazňuje význam zachování příslušných fondů EU pro regionální rozvoj po roce 2020 s cílem uspokojovat potřeby těchto regionů a zároveň zohledňovat především potenciál pro růst zemědělství s přihlédnutím k nutnosti trvalého financování pro všechny regiony EU vzhledem k tomu, že dopady globalizace, změny klimatu a transformace průmyslu se neomezují na méně rozvinuté regiony, jak uvádí 7. zpráva Komise o soudržnosti, ale že výrazně postihují například také řídké osídlené oblasti; uznává významnou úlohu platebních schémat prvního pilíře, zvláště pro zaostávající regiony, a vyzývá tudíž k tomu, aby byla zachována co nejlépe k úrovním existujícím v současné SZP;
7. zdůrazňuje, že financování rozvoje venkova a SZP nemůže být ohroženo, bez ohledu na tlaky na rozpočet EU; zdůrazňuje, že brexit bude mít důsledky pro všechny členské státy a že může mít na venkovské oblasti negativní dopad; vyzývá k identifikaci a podpoře těchto regionů;
8. zdůrazňuje, že je zapotřebí větší flexibilita v řízení fondů pro rozvoj venkova, a zdůrazňuje, že je důležité oddělit financování zemědělství a rozpočtová omezení;
9. zdůrazňuje, že komplexní a vhodně načasované rozvojové strategie jsou potřeba nejen pro řešení některých základních problémů zemědělských zaostávajících regionů, ale také pro posílení jejich kapacity přijímat nové technologie, udržet a přilákat nadané lidi a vytvářet a stimulovat nové investice;
10. domnívá se, že jednou z největších výzev, jíž zaostávající regiony čelí, je zvýšení produktivity a zaměstnanosti v zemědělství;
11. zdůrazňuje význam případných synergických efektů, pokud se bude zemědělství významnou, ale klesající měrou podílet na celkovém počtu pracovních míst v zaostávajících regionech, které by umožnily zajistit pevný základ pro rozvoj tradičních kvalitních výrobků, jako jsou výrobky se zeměpisným označením, horské produkty nebo místní speciality, a podpořily opatření za účelem zabezpečení dodávek potravin a udržitelnosti životního prostředí; bere také na vědomí potenciál pro rozvoj turistických aktivit, zejména venkovského cestovního ruchu a agroturistiky; zdůrazňuje výzvu Parlamentu z roku 2015 k rozšíření celounijní ochrany zeměpisných označení na nezemědělské produkty; je přesvědčen, že by toto rozšíření podpořilo všechny zemědělské regiony v EU tím, že by zvýšilo hodnotu tradičních produktů a vytvořilo pracovní místa v zemědělských regionech; naléhavě vyzývá Komisi, aby předložila návrh právního předpisu s cílem rozšířit ochranu zeměpisných označení na nezemědělské produkty;
12. zdůrazňuje význam podpory místních iniciativ zaměřených na zpracování, uvádění na trh, distribuci a spotřebu místních produktů, a také místního obchodování;
13. opakuje, jak jsou důležité inovace, vhodně uspořádaná digitalizace a zlepšování místních služeb (zdravotnických, sociálních, poštovních) a infrastruktury, čímž se vytváří pozitivní prostředí a solidní základ pro posílení růstu a zlepšení soudržnosti v zaostávajících regionech; zdůrazňuje, že kvalitní infrastruktura, zejména poskytování vysokorychlostních internetových připojení, což je základní podmínka životaschopnosti

venkovských oblastí, může přispět k řešení vylidňování venkova a může pomoci přilákat vysoce kvalifikované pracovníky potřebné pro dosažení růstu v těchto oblastech; připomíná, že v rozvojové skladbě je klíčové vzdělávání a odborná příprava, což může být dále posíleno propojeností online; vítá diskusní dokument Komise o budoucnosti zemědělství, který předpokládá větší soustředění investic do oblasti oběhového hospodářství a biohospodářství, což poskytne významný potenciál pro zaměstnanost, a rozvoj iniciativy „inteligentních vesnic“ prostřednictvím podpory místních komunit s cílem zajistit digitalizaci a rozvoj infrastruktury služeb;

14. zdůrazňuje model sociálního zemědělství a jeho potenciál propojovat lidi ve venkovských oblastech a zvláště přiblížit zemědělství občanům; domnívá se, že tento model představuje významný nástroj, který místní komunitě nabízí řadu terapeutických podpůrných služeb a zároveň zajišťuje propojení zemědělců s širší komunitou;
15. konstatuje, že plné provádění inovačních projektů, jako je iniciativa „inteligentní vesnice“, závisí do značné míry na rozšířené konektivitě společně se vzděláváním; naléhavě vyzývá k dalším krokům s cílem zastavit vylidňování venkovských oblastí, podpořit rodinné zemědělské podniky a prosazovat lepší environmentální řízení, sociální začleňování, snižování chudoby a tvorbu pracovních míst s inteligentním přístupem;
16. konstatuje, že podpora změny v tradičních genderových rolích, tak aby byly ženy stále více schopné sdílet výhody regionálního rozšíření, má vlastní hodnotu a může také posílit konkurenceschopnost obchodu a průmyslu, zejména v zaostávajících regionech;
17. vítá, že Komise udílí v rámci příští reformy SZP prioritu generační obměně; je přesvědčen, že toto zaměření přispěje k udržitelnosti venkovských oblastí EU;
18. konstatuje, že se diverzifikace stala pro mnohé zemědělce nezbytností, zvláště v zaostávajících regionech, s cílem zajistit dodatečné zdroje příjmu;
19. zdůrazňuje, že dobře propojená území, která upřednostňují a podporují venkovské oblasti, jsou zásadní pro činnost výzkumných partnerství včetně iniciativ evropského inovačního partnerství tak, aby inovativní postupy mohly dále posilovat udržitelný rozvoj zemědělství a přidružených podniků a podporovat růst ve venkovských oblastech zaostávajících regionů; domnívá se, že v tomto ohledu je nejdůležitější prosazovat spolupráci mezi regiony EU na úrovni NUTS 2;
20. zdůrazňuje užitečnost územního přístupu, který zajišťuje dostatečnou infrastrukturu a sociální kapitál pro každý region; zdůrazňuje, že je třeba poskytovat ve venkovských oblastech služby, jako je profesní a finanční poradenství a poradenství ohledně postupů řízení zemědělských podniků, s cílem zmírnit tlaky, které zemědělství přináší; znovu opakuje, že pro zachování těchto oblastí je životně důležité poskytovat veřejné služby, jako je vzdělávání, odborná příprava, zdravotní péče, veřejné sociální služby, veřejná doprava a veřejné poštovní služby; vyzývá členské státy, aby zvážily možnost, jak pomoci komunitám v zaostávajících regionech pomocí odpovídajících nástrojů, které vytvářejí uzavřené produkční okruhy a napomáhají tomu, aby v regionech zůstaly postupy zajišťující přidanou hodnotu, což vytváří venkovská hospodářství pulsující životem a odvrací vylidňování venkova;

21. vyzývá Komisi, aby zajistila, aby spolufinancování v rámci evropských strukturálních a investičních fondů nadále zůstalo mimo omezení Paktu o stabilitě a růstu.

INFORMACE O PŘIJETÍ VE VÝBORU POŽÁDANÉM O STANOVISKO

Datum přijetí	23.1.2018
Výsledek konečného hlasování	+: 37 -: 1 0: 2
Členové přítomní při konečném hlasování	John Stuart Agnew, Clara Eugenia Aguilera García, Eric Andrieu, Richard Ashworth, José Bové, Daniel Buda, Nicola Caputo, Paolo De Castro, Jean-Paul Denanot, Albert Deß, Jørn Dohrmann, Herbert Dorfmann, Norbert Erdős, Luke Ming Flanagan, Martin Häusling, Esther Herranz García, Peter Jahr, Ivan Jakovčić, Jarosław Kalinowski, Zbigniew Kuźmiuk, Philippe Loiseau, Mairead McGuinness, Ulrike Müller, James Nicholson, Maria Noichl, Marijana Petir, Laurențiu Rebegea, Bronis Ropé, Ricardo Serrão Santos, Czesław Adam Siekierski, Tibor Szanyi, Marc Tarabella, Marco Zullo
Náhradníci přítomní při konečném hlasování	Franc Bogovič, Stefan Eck, Jens Gieseke, Maria Heubuch, Karin Kadenbach, Momchil Nekov, Sofia Ribeiro, Annie Schreijer-Pierik, Hannu Takkula, Tom Vandenkendelaere, Thomas Waitz
Náhradníci (čl. 200 odst. 2) přítomní při konečném hlasování	Stanisław Ożóg

JMENOVITÉ KONEČNÉ HLASOVÁNÍ VE VÝBORU POŽÁDANÉM O STANOVISKO

37	+
PPE	Franc Bogovič, Daniel Buda, Albert Deß, Herbert Dorfmann, Norbert Erdős, Jens Gieseke, Esther Herranz García, Mairead McGuinness, Marijana Petir, Sofia Ribeiro, Annie Schreijer-Pierik, Czesław Adam Siekierski, Tom Vandenkendelaere
S&D	Clara Eugenia Aguilera García, Eric Andrieu, Nicola Caputo, Paolo De Castro, Jean-Paul Denanot, Karin Kadenbach, Maria Noichl, Ricardo Serrão Santos, Tibor Szanyi, Marc Tarabella
ECR	Richard Ashworth, Jørn Dohrmann, Zbigniew Kuźmiuk, James Nicholson, Stanisław Ożóg
ALDE	Ivan Jakovčić, Ulrike Müller, Hannu Takkula
GUE/NGL	Stefan Eck, Luke Ming Flanagan
Verts/ALE	José Bové, Martin Häusling, Bronis Ropè
EFDD	Marco Zullo

1	-
EFDD	John Stuart Agnew

2	0
ENF	Philippe Loiseau, Laurențiu Rebegea

Význam zkratek:

+ : pro

- : proti

0 : zdrželi se

31.1.2018

STANOVISKO VÝBORU PRO RYBOLOV

pro Výbor pro regionální rozvoj

o zaostávajících regionech v Evropské unii
(2017/2208(INI))

Zpravodaj: Nicola Caputo

NÁVRHY

Výbor pro rybolov vyzývá Výbor pro regionální rozvoj jako věcně příslušný výbor, aby do svého návrhu usnesení začlenil tyto návrhy:

- s ohledem na své usnesení ze dne 12. dubna 2016 o inovaci a diverzifikaci drobného pobřežního rybolovu v oblastech, které jsou na rybolovu závislé¹,
 - s ohledem na své usnesení ze dne 4. července 2017 o úloze cestovního ruchu spjatého s rybolovem v diverzifikaci odvětví rybolovu²,
 - s ohledem na své usnesení ze dne 6. července 2017 o podpoře soudržnosti a rozvoje v nejbližších regionech EU: uplatňování článku 349 Smlouvy o fungování EU³,
 - s ohledem na nařízení (EU) č. 1380/2013 o nové společné rybářské politice⁴,
 - s ohledem na nařízení (EU) č. 1379/2013 o společné organizaci trhů s produkty rybolovu a akvakultury⁵,
 - s ohledem na nařízení (EU) č. 508/2014 o Evropském námořním a rybářském fondu (ENRF)⁶,
- A. vzhledem k tomu, že rybolov, zvláště ten drobný, je tradiční aktivitou, která svou specifickostí určuje identitu a způsob života obyvatelstva ve většině pobřežních oblastí

¹ Přijaté texty, P8_TA(2016)0109.

² Přijaté texty, P8_TA (2017)0280.

³ Přijaté texty, P8_TA(2017)0316.

⁴ Úř. věst. L 354, 28.12.2013, s. 22.

⁵ Úř. věst. L 354, 28.12.2013, s. 1.

⁶ Úř. věst. L 149, 20.5.2014, s. 1.

v „regionech s nízkým růstem“ (jakým je například italské Mezzogiorno nebo některé oblasti Řecka, Chorvatska, Španělska a Portugalska) a „regionů s nízkými příjmy“ (například některé oblasti Bulharska a Rumunska), které zmiňuje příslušná zpráva Komise;

- B. vzhledem k tomu, že prostředky k obživě 12 % světového obyvatelstva závisí na rybolovu a akvakultuře, a že tedy obchodování s produkty rybolovu může mít obrovský socioekonomický dopad, přičemž se má za to, že okolo 40 % produkce je uváděno na mezinárodní trhy a hodnota ročního vývozu přesahuje 115 miliard EUR;
- C. vzhledem k tomu, že drobný rybolov, tradiční rybolov, pobřežní rybolov a sběr měkkýšů a koryšů jsou z hospodářského, územního, sociálního a kulturního hlediska významné v mnoha pobřežních oblastech EU, včetně ostrovů a nejvzdálenějších regionů, a proto je třeba toto odvětví chránit a podporovat ve vztahu k průmyslovému rybolovu a rybolovu ve velkém měřítku a k průmyslové akvakultuře;
- D. vzhledem k tomu, že tradiční rybolov využívá zařízení a metody, které mají menší dopad na situaci ohrožených rybích populací;
- E. vzhledem k tomu, že tradiční rybolov má významné dopady na budoucnost méně rozvinutých pobřežních a ostrovních komunit Unie; vzhledem k tomu, že je nezbytné pěstovat zájem mladých lidí o zapojení do tohoto odvětví a poskytnout jim kvalitní výcvik mimo jiné i v tradičním a pobřežním rybolovu s cílem přispět k rozvoji oblastí závislých na rybolovu a podpořit obyvatelstvo k tomu, aby v těchto oblastech zůstávalo;
- F. vzhledem k tomu, že za účelem dosažení maximálního udržitelného výnosu je nezbytné uplatnit regionální přístup, který zohlední vědecká kritéria a socioekonomické prvky;
- G. vzhledem k tomu, že EU představuje největší trh s produkty rybolovu na světě a že právě z toho důvodu je stále více nezbytné, aby byl rybolov nejen výnosný, ale také vyvážený a udržitelný;
- H. vzhledem k tomu, že je rybolov stále na ústupu, což vede k závažnému hospodářskému úpadku mnoha pobřežních a ostrovních oblastí, včetně těch, které se nacházejí v zaostávajících regionech, což má za následek úbytek populace, neboť obyvatelstvo se přesouvá do oblastí s lepší perspektivou vzdělání a zaměstnání;
- I. vzhledem k tomu, že opatření týkající se těchto regionů, která se přijímají jako součást společné rybářské politiky, musí být udržitelná ze sociálního a ekonomického hlediska, aby zajistila, že drobný rybolov zůstane životaschopný; vzhledem k tomu, že druhy lovené při pobřežním rybolovu jsou mimořádně hodnotné ze sociálně-ekonomického hlediska, ačkoli tvoří jen malý podíl komerčního rybolovu;
- J. vzhledem k tomu, že článek 17 nařízení (EU) č. 1380/2013 stanoví, že „členské státy při přidělování rybolovných práv, která mají k dispozici (...) uplatňují transparentní a objektivní kritéria (...)“ a že „používaná kritéria mohou mimo jiné zahrnovat (...) přínos pro místní hospodářství“; vzhledem k tomu, že v tomto rámci musí EU věnovat zvláštní pozornost loďstvům z méně rozvinutých regionů;
- K. vzhledem k tomu, že ženy hrají v tradičním rybolovu zásadní úlohu, zejména

v činnostech souvisejících se zpracováním a se sběrem měkkýšů a korýšů;

- L. vzhledem k tomu, že cílem politiky soudržnosti EU je omezovat rozdíly mezi regiony a mezi členskými státy tím, že podporuje sladění jejich hospodářských, sociálních a územních podmínek, a vzhledem k úloze, již odvětví rybolovu a odvětví, která s ním přímo či nepřímo souvisejí, hrají v rozvoji pobřežních regionů;
- M. vzhledem k tomu, že v důsledku mnoha přímých i nepřímých pracovních míst, která se tvoří v odvětví rybolovu, sběru měkkýšů a korýšů, akvakultury a v pomocných odvětvích, jakož i v odvětvích uvádění na trh a zpracování produktů rybolovu, mají tato odvětví zásadní socioekonomický význam;
- N. vzhledem k tomu, že některé pobřežní rybolovné oblasti zaostávajících regionů se nacházejí v blízkosti hospodářsky rozvinutých oblastí a turistických destinací, ale navzdory tomu se jim nedaří dosáhnout odpovídajícího hospodářského růstu;
- O. vzhledem k tomu, že v těchto regionech roste tlak na využívání mořských zdrojů a že odvětví rybolovu je často marginalizováno ve prospěch cestovního ruchu, ačkoli oba sektory jsou vzájemně slučitelné a doplňují se;
- P. vzhledem k tomu, že článek 349 Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU) uznává zvláštní ekonomickou a sociální situaci nejvzdálenějších regionů, kterou ze strukturálního hlediska zhoršují určité faktory (odlehlost, ostrovní povaha, malá rozloha, složitý povrch a podnebí a závislost na malém množství produktů apod.), jejichž přetrvávání a slučování vážně omezuje jejich rozvoj;
- Q. vzhledem k tomu, že v méně rozvinutých regionech, zejména nejvzdálenějších regionech, je velká část místního obyvatelstva závislá na drobném pobřežním a místním rybolovu, ve kterém chybí mladí lidé, neboť jde o málo atraktivní, málo oceňované a často špatně odměňované odvětví;
- R. vzhledem k tomu, že za účelem zaručení konkurenceschopnosti produktů rybolovu z nejvzdálenějších regionů na hlavních cílových trzích je mimo jiné třeba zajistit, aby nedošlo k žádnému zvýšení jejich cen v souvislosti s náklady na dopravu;
- S. vzhledem k tomu, že rekreační rybolov a s ním spojený cestovní ruch mají významný hospodářský dopad a mohly by do těchto regionů přinést hospodářskou diverzifikaci;
- T. vzhledem k tomu, že strategie EU týkající se modré ekonomiky podporuje udržitelný hospodářský rozvoj v pobřežních oblastech;
- U. vzhledem k tomu, že námořní a pobřežní cestovní ruch zaměstnává v EU 3,2 milionu osob a vytváří zde celkem 183 miliard EUR hrubé přidané hodnoty;
- 1. zdůrazňuje, že rybolov, zvláště drobný rybolov, a udržitelný pobřežní a námořní cestovní ruch jsou důležité pro rozvoj všestranného sociálního a ekologického námořního hospodářství; zdůrazňuje, že je důležité diverzifikovat nabídku cestovního ruchu tím, že se podpoří aktivity udržitelné z hospodářského a environmentálního hlediska, jež budou usnadňovat a celoročně podporovat přístup k námořnímu dědictví, podmořskému cestovnímu ruchu, gastronomickému cestovnímu ruchu a k vodním

sportům s cílem vyvážit sezónní výkyvy; domnívá se, že je nezbytná větší finanční podpora pro malé a střední podniky, které vytvářejí inovativní řešení pro pobřežní a námořní cestovní ruch, pomocí finančních nástrojů, jako je iniciativa Horizont 2020;

2. konstatuje, že diverzifikace se stala téměř všude nezbytným předpokladem pro mnoho drobných rybářů, zvláště pak pro ty v zaostávajících regionech, neboť tam bývají příjmy z rybolovu nedostatečné a rybáři se musí spoléhat na dodatečné zdroje příjmu, včetně nových forem cestovního ruchu spojeného s určitými odvětvími, jako je rybářský cestovní ruch; vybízí Komisi a členské státy, aby podporovaly využívání různých fondů EU společně s Evropským námořním a rybářským fondem (ENRF) s cílem rozvinout v těchto oblastech rybářský cestovní ruch a zpracování ryb a diverzifikovat tak zdroje příjmů; zdůrazňuje však, že tato diverzifikace nesmí v žádném případě ohrozit rybolovnou činnost ve vlastním slova smyslu a že činnost drobných rybářů musí získat uznání a finanční podporu, a to i během období biologického klidu;
3. vyzývá členské státy a Komisi, aby investovaly do odborné přípravy a technologického rozvoje celého odvětví rybolovu s cílem přilákat do zaostávajících regionů vysoce kvalitní lidské zdroje a zajistit, aby tam tito pracovníci zůstali; poukazuje na to, že investice do lidského kapitálu a akce na podporu odborného vzdělávání v odvětví rybolovu jsou základními podmínkami pro dosažení udržitelného a konkurenceschopného růstu; poukazuje na úlohu, již může hrát Evropský sociální fond ESF při zdokonalování vzdělávání a odborné přípravy, a to i v oblasti drobného a pobřežního rybolovu; zdůrazňuje význam vytvoření místních akčních skupin v oblasti rybolovu, které podpoří toto odvětví, a význam jejich činnosti;
4. vyzývá členské státy a místní a regionální orgány, aby zajistily udržitelnou inovativní infrastrukturu, jež mimo jiné zahrne rychlé internetové připojení a kvalitní informační technologie, přičemž cílem je pomoci rybářům v méně rozvinutých regionech, aby rozšířili své pole působnosti směrem od tradičních rybolovných činností, a to zdokonalením jejich činnosti a současně zvýšením slučitelnosti jejich činnosti s jinými hospodářskými odvětvími, zejména s doplňkovými odvětvími; poukazuje na potenciál víceodvětvových projektů, které podporují hospodářský, sociální a územní rozvoj méně rozvinutých pobřežních oblastí, přičemž využívají součinnost mezi evropskými fondy, zejména EFRR, ENRF a ESF; zdůrazňuje význam modré ekonomiky, která může přispět k hospodářskému růstu zaostávajících pobřežních a ostrovních regionů;
5. klade důraz na nutnost podporovat činnost organizací producentů a mezioborových organizací a jejich zřizování s cílem zlepšit konkurenceschopnost odvětví a jeho postavení na trhu;
6. zdůrazňuje význam Evropského námořního a rybářského fondu (ENRF), který poprvé sdružuje financování integrované námořní politiky, rybářské politiky a financování prostřednictvím Evropské investiční banky (EIB), s cílem podpořit udržitelný a z hlediska životního prostředí šetrný rozvoj rybolovu, akvakultury a zpracování produktů rybolovu, podpořit diverzifikaci příjmů v komunitách věnujících se rybolovu, které jsou na těchto odvětvích závislé, zejména pokud jde o drobný pobřežní rybolov, podpořit odborné vzdělávání žen a mladých lidí a zapojit nové podnikatele do tohoto odvětví; vyzývá členské státy, aby urychlily využívání ENRF, zejména pokud jde o částky přidělené na odbornou přípravu a odbornou kvalifikaci místního obyvatelstva

a na rozvoj činností určených k doplnění tradičního rybolovu; domnívá se, že podpora poskytovaná nejvzdálenějším regionům na přepravu ryb až do jejich dodání na mezinárodní trh musí být zachována nebo dokonce zvýšena, aby byly zaručeny rovné podmínky hospodářské soutěže s produkty z jiných oblastí; poukazuje na to, že je důležité přidělit fondu ENFR dostatečné finanční prostředky na období po roce 2020, aby mohl nadále podporovat pobřežní rozvoj oblastí závislých na rybolovu;

7. zdůrazňuje, že rybáři, zvláště drobní rybáři v mnoha zaostávajících regionech dosáhnou na finanční podporu jen s obtížemi, a to v důsledku dluhové zátěže a tlaků na veřejné finance v těchto oblastech, jakož i byrokratických a správních prodlení vyplývajících ze samotného fungování ENRF; vyzývá proto Komisi ke spolupráci s vnitrostátními, regionálními a místními orgány za účelem vytvoření vhodných finančních nástrojů uzpůsobených potřebám rybářů a jejich podniků; vybízí Komisi a členské státy, aby provedly zjednodušený a rychlejší postup pro využívání ENRF v méně rozvinutých regionech; vyzývá Komisi, aby prozkoumala možnost vytvořit nástroj věnovaný podpoře rybolovu v nejvzdálenějších regionech, podobně jako fungují opatření prováděná ve prospěch zemědělství nejvzdálenějších regionů v rámci programu POSEI, což by podpořilo získání maximálního prospěchu z potenciálu rybolovu v těchto regionech;
8. požaduje, aby byl článek 349 SFEU plně uplatňován v politikách, normách, fondech a programech EU týkajících se rybolovu, a zejména v rámci ENRF, s cílem reagovat na konkrétní obtíže, kterým čelí nejvzdálenější regiony;
9. vybízí Komisi a členské státy, aby podporovaly využívání různých fondů EU spolu s ENRF s cílem rozvíjet v dotčených regionech rybářský cestovní ruch a zpracování ryb a diverzifikovat tak jejich zdroje příjmů;
10. vyzývá Komisi, aby s cílem umožnit přežití odvětví rybolovu v nejvzdálenějších regionech a v souladu se zásadami rozdílného zacházení s malými ostrovy a územími, jež jsou uvedeny v cíli udržitelného rozvoje č. 14, zavedla podpůrná opatření na základě článku 349 SFEU, která umožní financování (na úrovni EU nebo na vnitrostátní úrovni) drobných a tradičních rybářských plavidel v nejvzdálenějších regionech, jež vykládají svůj veškerý úlovek v přístavech nejvzdálenějších regionů a přispívají k místnímu udržitelnému rozvoji, a to s cílem zvýšit bezpečnost lidí, dodržovat evropské hygienické normy, bojovat proti nezákonnému, nehlášenému a neregulovanému rybolovu a dosahovat vyšší environmentální účinnosti;
11. podporuje členské státy při zavádění preferenčního daňového režimu pro tyto oblasti s cílem podpořit investice a bojovat proti chudobě;
12. zdůrazňuje význam rozvoje a podpory udržitelné akvakultury, pokud jde o životní prostředí a s cílem chránit zdraví rybích populací i spotřebitelů; poukazuje nadto nejen na potenciál, kterým akvakultura disponuje jako hospodářská činnost poskytující stabilní a dobře placené zaměstnání (v EU v tomto odvětví existuje již 80 000 pracovních míst), ale i na její význam při snižování nadměrného rybolovu evropských rybích populací a závislosti EU na dovozu ryb a mořských plodů ze třetích zemí; vybízí členské státy a místní orgány, aby podporovaly projekty týkající se modré ekonomiky s cílem pomoci lidem v zaostávajících regionech vytvářet zdroje příjmu udržitelné z hlediska životního prostředí; vyzývá Komisi a členské státy, aby zaměřily více úsilí na

řešení problémů spojených s administrativní zátěží, které je odvětví rybolovu a akvakultury vystaveno.

INFORMACE O PŘIJETÍ VE VÝBORU POŽÁDANÉM O STANOVISKO

Datum přijetí	24.1.2018
Výsledek konečného hlasování	+: 22 -: 2 0: 0
Členové přítomní při konečném hlasování	Clara Eugenia Aguilera García, Renata Briano, Alain Cadec, Richard Corbett, Linnéa Engström, João Ferreira, Sylvie Goddyn, Mike Hookem, Ian Hudghton, Carlos Iturgaiz, Werner Kuhn, António Marinho e Pinto, Norica Nicolai, Ulrike Rodust, Remo Sernagiotto, Ricardo Serrão Santos, Isabelle Thomas, Ruža Tomašić, Peter van Dalen, Jarosław Wałęsa
Náhradníci přítomní při konečném hlasování	Izaskun Bilbao Barandica, Ole Christensen, Norbert Erdős, Seán Kelly, Verónica Lope Fontagné
Náhradníci (čl. 200 odst. 2) přítomní při konečném hlasování	Tim Aker, João Pimenta Lopes

JMENOVITÉ KONEČNÉ HLASOVÁNÍ VE VÝBORU POŽÁDANÉM O STANOVISKO

22	+
ALDE	António Marinho e Pinto, Norica Nicolai
ECR	Peter van Dalen, Remo Sernagiotto, Ruža Tomašić
ENF	Sylvie Goddyn
GUE/NGL	João Ferreira, João Pimenta Lopes
PPE	Alain Cadec, Norbert Erdős, Carlos Iturgaiz, Seán Kelly, Werner Kuhn, Verónica Lope Fontagné, Jarosław Wałęsa
S&D	Clara Eugenia Aguilera García, Richard Corbett, Ulrike Rodust, Ricardo Serrão Santos, Isabelle Thomas
VERTS/ALE	Linnéa Engström, Ian Hudghton

2	-
EFDD	Tim Aker, Mike Hookem

0	0

Význam zkratk:

+ : pro

- : proti

0 : zdrželi se

INFORMACE O PŘIJETÍ V PŘÍSLUŠNÉM VÝBORU

Datum přijetí	20.2.2018
Výsledek konečného hlasování	+ : 31 - : 3 0 : 3
Členové přítomní při konečném hlasování	Mercedes Bresso, Steeve Briois, Andrea Cozzolino, Raymond Finch, John Flack, Iratxe García Pérez, Michela Giuffrida, Krzysztof Hetman, Ivan Jakovčić, Constanze Krehl, Sławomir Kłosowski, Louis-Joseph Manscour, Martina Michels, Iskra Mihaylova, Andrey Novakov, Paul Nuttall, Mirosław Piotrowski, Stanislav Polčák, Liliana Rodrigues, Fernando Ruas, Monika Smolková, Ruža Tomašić, Ramón Luis Valcárcel Siso, Ángela Vallina, Lambert van Nistelrooij, Kerstin Westphal, Joachim Zeller
Náhradníci přítomní při konečném hlasování	Daniel Buda, Andor Deli, Ivana Maletić, Urmas Paet, Georgi Pirinski, Bronis Ropè, Milan Zver
Náhradníci (čl. 200 odst. 2) přítomní při konečném hlasování	Eleonora Evi, Anna Hedh, Bogdan Brunon Wenta

JMENOVITÉ KONEČNÉ HLASOVÁNÍ V PŘÍSLUŠNÉM VÝBORU

31	+
ALDE	Ivan Jakovčić, Iskra Mihaylova, Urmas Paet
ECR	John Flack, Sławomir Kłosowski, Mirosław Piotrowski, Ruža Tomašić
PPE	Daniel Buda, Andor Deli, Krzysztof Hetman, Ivana Maletić, Lambert van Nistelrooij, Andrey Novakov, Stanislav Polčák, Fernando Ruas, Ramón Luis Valcárcel Siso, Bogdan Brunon Wenta, Joachim Zeller, Milan Zver
S&D	Mercedes Bresso, Andrea Cozzolino, Iratxe García Pérez, Michela Giuffrida, Anna Hedh, Constanze Krehl, Louis-Joseph Manscour, Georgi Pirinski, Liliana Rodrigues, Monika Smolková, Kerstin Westphal
VERTS/ALE	Bronis Ropè

3	-
EFDD	Raymond Finch, Paul Nuttall
ENF	Steeve Briois

3	0
EFDD	Eleonora Evi
GUE/NGL	Martina Michels, Ángela Vallina

Význam zkratek:

+ : pro

- : proti

0 : zdrželi se